

Universitātes avīze

Bildē redzama viena no progresīvākajām komandām – biologi. Pirmo reizi Sporta dienā balvas ir banāni, baloniņi un zobu birstes.

Vajag sportot – tiksiet pie labām mantām!
Kā tas notiek, varat lasīt un skatīt 14. un 15. lappusē.

Šajā numurā:

◆ *Fukšus skaita 2. lpp.*
◆ *LU dzimšanas dienu svin arī Nujorkā, – 3. lpp, bet vispār jubileju bijis ne mazums*

◆ *"Nākotne allaž šķiet kā iespēja piepildīt vēlēšanās un idejas, realizēt plānus un atrisināt problēmas" – ja izlasīsiet profesora J. Zaķa teikto 4. Baltijas jūras universitāšu rektoru konferencē, tad sapratīsiet, kāda šobrīd ir situācija ar augstāko izglītību Latvijā - 4. un 5. lpp.*

◆ *Par to, kas notiek Liepājā un Vīlnā – 6. un 7. lpp.*

◆ *Daudz ciešam no ikdienas stresa, bet kāds ir pasaules iedzīvotāju ciešanu līmenis? Par to 8. un 9. lpp.*

◆ *Vai mums to vajag? Ko tādu? Tev jautā un iesaka 10. un 11. lpp.*

◆ *Ir iespēja kaut kur būt vienīgai no visām trim Baltijas valstīm, tā ir laimējies Agitai Baltgalvei. Lasiet 12. lpp.*

◆ *Beidzot uzzināsim, kādas bija Margaretas Tečeres pirmās asociācijas par Latviju – 13. lpp.*

ZANE BULE

FUKŠUS SKAITA RUDENĪ

Ne tikai cāļus, bet arī fukšus skaita rudenī. Zinot, ka topošie ķīmiķi šajā ziņā nav izņēmums, klusitēm ielavijos viņu "gaismas pili" un sāku gaidīt. Pārējie blēdīgi, bariņos salasījušies, stutēja sienas vai bezmērķīgi klīda apkārt. Domāju — grib būt baigi viltīgie un tēlot, ka te nekas nenotiks. Tomēr, negribēdama padoties, apbruņojos ar pacietību un turpināju gaidīt. Taču izrādījās, ka lieta ir daudz viltīgāka, nekā sākumā biju domājusi — viss jau ir noticis. Nu ko — tā gadās! Seko smaga nopūta, pleci par pāris centimetriem nošūķ uz leju, bet tad nāk glābiņš. Patiesībā viss

cīte, tad es iegūstu vienu no trim iespējamiem krustiņiem uz vaiga (zaļu, sarkanu vai melnu). Es dabūju zaļo; tas mani iedyesmo un palīdz uz vienas kājas uzlēkt pa trepēm, kā arī uzdzīt augšā ar nūjiņas palīdzību saņemto baloniņu.

Tomēr tie ir tikai sīkumi, salīdzinot ar tām inkvizīcijas mokām, kas jāpārcieš sporta zālē. Tur, uzgūlusies uz sola ar kājām pa priekšu, elsdama, pūzdama šjūcu uz sola otru galu; kad tas beidzot sasniegts, manas kājas jau atrodas maisā un es ar lēcienveidīgām kustībām cenšos tikt līdz zāles vidum. Tur bezspēkā saļimstu un attopos

notiekošo. Tagad, kad no šiem murgiem esmu tikusi vaļā, uzzinu, ka stiprā dzimuma pārstāvjiem tas pats ceļa gabals bija jāmēro ķerras veidā (izliekoties, ka ir citīgi laukstrādnieki), tomēr tas vēl nebūtu nekas, jo zobos viņiem bija jānotur spainītis ar ūdeni. Gadoties, ka tas, kas tur kājas, gribot parunāt, un tad tam laimīgajam, kas ir iejuties ķerras lomā, rodas iespēja baudīt atspirdzinošas ūdens šaltis pirms izšķirošajām sacensībām komandu starpā, kas tiek veidotas pēc krāsu krustiņu principa. Tomēr šoreiz tā negadījās.

Izejot finiša taisnē, pirms zvē-

□ *Fuksi ar zveresta rulli*

TEŅA NIGUĻA foto

notikušais nebūt nav pasaules lielākais noslēpums. Tikko no fukšiem par istenām studentēm kļuvušās Inese un Dace ar prieku atceras šo pārtapšanas "mokpilno" procesu. Pēc britiņa viņām vēl pievienojas Andrejs, un nu jau pati jūtos kā šī rituāla dalībniece.

Priekpīlnās stāstītāju balsis skan, bet savā iztēlē es redzu, kā skrienu kopā ar pārējiem pa gaiteņi, kura vidū, ņemot palīgā visus savas balss decibelus, jānopūš sve-

no šiem iedomu tēliem. Atģisties man palīdzēja arī kāda balss, kas izsaucās, ka esot bijuši pat divi pārsniedzēji — abi tērpušies melnā — kā uz bērēm. Kā vēlāk noskaidrojām, šī dzīvespriecīgā balss piederēja Margitai.

Sapratu, ka šādas mocības man nav pa spēkam, bet ķīmiķi to var, tie iztur un iet uz priekšu (man par ķīmiķi nekad nekļūt!).

Savā iedomu maisā lēcot pāri zālei, nespēju koncentrēties uz apkārt

resta nodošanas, katrs parādīja savas spējas dziedāt vai dejojot mākslā. Puiši vēl varonīgi noturēja meitas uz rokām divu dziesmu garumā. Un tad jau sekoja svinīgais zvērests. Nu var nopūsties un droši saukt sevi par ķīmijas studentu. To, ka pūles nebija veltīgas, apliecināja arī vecāko kolēģu darinātā torte pēc visu grūtību pārvarēšanas.

Kaut nu tā veiktos arī turpmāk!

LATVIJAS UNIVERSITĀTES DZIMŠANAS DIENU SVIN ARĪ ŅUJORKĀ

Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienība un Ņujorkas latviešu akadēmiskās organizācijas Latvijas Universitātes 74. gadskārtu atzīmēja 25. septembrī Ņujorkā Hantera koledža, Manhatanā.

Skanēja Amerikas Savienoto Valstu himna, svētbrīdi vadīja mācītājs Richards Zariņš. Pasākumu atklāja Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības prezidents prof. Dr. med. Jānis Kļaviņš. Skanēja arī Latvijas himna un studentijas himna "Gaudeamus". Svinības pagodināja un akadēmisko runu teica Latvijas valsts prezidents Guntis Ulmanis. Viņš saņēma Goda diplomu.

Prezidents ļoti vispusīgi raksturo-

ja situāciju Latvijā — politiskā, saimnieciskā, kultūras, zinātnes, lauksaimniecības, sociālās aprūpes, krievu karaspēka izvešanas u.c. aspektā. Ulmaņa kungs zināja arī grūtību atrisinājumus.

Apsveikumus teica šo rindu autors, diplomāti no Vašingtonas, DC, Ņujorkas — Apvienoto Nāciju Latvijas misijas, Amerikas (ASV) latviešu organizācijas, Latvijas korporāciju apvienības un Studenšu korporāciju apvienības Ņujorkā (tāda pati darbojas arī Latvijā), bijušās Baltijas universitātes Vācijā.

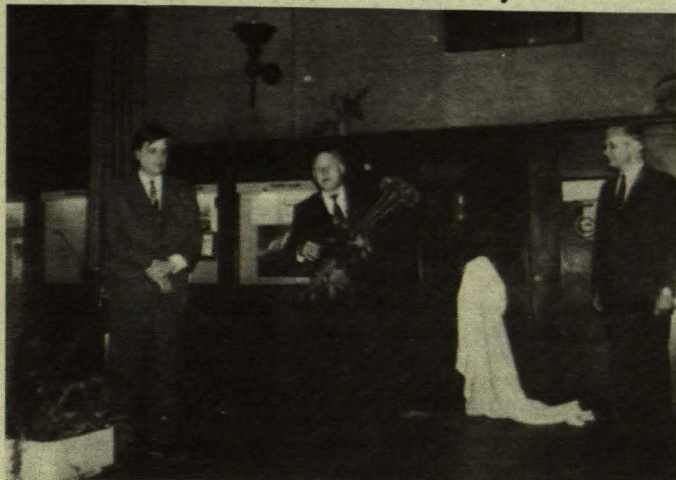
Par godu LU jubilejai visus priecēja arī koncerts, kurā uzstājās vijolniece Daina Plostniece un pianiste

Gunta Plostniece. Daina šajā mācību gadā iegūst bakalaura grādu mūzikā Moraviana koledža Pensilvānijas pavalstī, kur viņa ir šīs koleģijas studentu orķestra koncertmeistare. Gunta beigusi Filadelfijas mūzikas akadēmiju ar bakalaura grādu (arm laude) un Pensilvānijas universitātē ieguvusi maģistra grādu, rakstot disertāciju par Jāzepa Vītola solo dziesmām.

Svinību dalībnieki dzirdēja Jāzepa Vītola "Romanci", Arnolda Šturma "Prelūdiju", Helmera Pavasara "Burlesku" un Jules Masseneta "Meditāciju".

"Universitas" redaktors
GUNĀRS CIMBULIS, Lett.

INTELIĢENCES SĀKUMS IR ŠEIT

14. oktobrī pl. 16. 30 LU vestibilā pulcējās Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes pārstāvji. Iemesls — tika atklāta misiņa plāksne, kas simbolizēs, ka visas inteliģences sākums ir bijis tieši šajā mājā.

Teksts uz plāksnes skan šādi:

"Šī ēka celta pēc arhitekta G. Hilbiga meta 1869. gadā. Pirmajai augstskolai Latvijā — Rīgas Politehniskajam institūtam. 1919. gadā te atklāja pirmo

Latvijas nacionālo augstskolu — Latvijas Universitāti"

Plāksni atklāja LU rektors J. Zaķis un RTU rektors E. Lavendelis, kā arī Latvijas Kultūras akadēmijas rektors P. Laķis, tādējādi uzsverot augstskolu vienotību un kopējos mērķus.

14. oktobris — arī RTU dibināšanas 131. gadadiena, tā bija brīvdiena studentiem, bet pasniedzēji un darbinieki devās uz balli.

SARMĪTES LĪVDĀNES foto

LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTEI
ziedojums inženiera tehnologa
SIGURDA MIĶELSONA piemiņai

Sigurds Miķelsons ieguva inženiera grādu Latvijas Valsts Universitātes inženieru zinātņu fakultātē 1943. gadā kā inženier tehnologs ar "summa cum laude". Darba gaitas iesācis kā subasistents savā nozarē Latvijas Valsts Universitātē, kuru viņš vienmēr pieminēja ar cieņu un godbijību.

Iemaksāts Latvijas Universitātes kasē 1993. gada 29. septembrī 500,— USD

Daudz laimes dzimšanas dienā
"UA" redakcija vēl
mākslas zinātņu doktoram, komunikācijas
un žurnālistikas katedras mācībspēkam
ĀBRAMAM KĻOCKINAM!

Atvainojamies Jānim Menča kungam un Tori Hansena kungam par firmas "Druka" tehniskām neprecizitātēm "UA" Nr. 3.

FOLKSVĀGENS NERAŽO MAŠĪNAS

Profesors
JURIS ZAKIS

AUGSTĀKĀ

Nākotne allaž šķiet kā iespēja piepildīt vēlēšanas un idejas, realizēt plānus un atrisināt problēmas. Kad nākotne kļūst par tagadni vai pat par pagātni, sev jautājam: "Kādēļ tā tik ļoti atšķiras no priekšstata, kāds mums par to bija?" Iemesls ir mūžīgais strids starp vēlēšanos būt neatkarīgiem no jebkā un mūsu nākotnes nenoliedzamo atkarību no pagātnes. Tas nozīmē, ka nav iespējams paredzēt, kas notiks nākotnē, nelukojojoties pagātnē.

20 gadsimtus balti tika gatavoti dzīvei starp Rietumiem un Austrumiem, starp Ziemeļiem un Dienvidiem. Mēs tikām aicināti sekot dažādām idejām, piedalīties cīņās starp "par" un "pret". Bet kas gan bija pamats tam, ka saglabājām savu identitāti? Tā bija mūsu zeme. Zeme, kura deva mājas un iztiku. Mūsu senči zināja, kā izmantot šo zemi un kā dzīvot harmonijā ar to. Viņiem aizstāvēt sevi nozīmēja aizstāvēt savu zemi.

Pirmā un spēcīgākā ietekme no ārienes, kuru saņēma mūsu senči, bija līdz ar krustnešu iekarojumiem 12. un 13. gadsimtā. Taču tas pavēra ceļu Rietumeiropas zinātnei, kultūrai un tradīcijām. Tas bija iesākums arī akadēmiskajai dzīvei, kura gan patiesi tika attīstīta turpat 7 gadsimtus vēlāk. Kādēļ tik ilgi bija jāgaida? Tādēļ, ka jaunatnestās idejas un uzskati no ārienes tika ignorēti. Vēl nesena pagātnē Rietumu zinātnes idejas nebija iespējams tulkot vietējās valodās. Šīs zinātnes bija tipiskas grieķu—romiešu—vācu kultūrai un visumā bija pretrunā ar mūsu senču labi attīstīto pasaules uzskatu. Šīs pasaules uzskats ir labi atspoguļots folklorā, kas ir viena no bagātākajām pasaulē. Tas nozīmē, ka kristietība un Rietumu zinātne bija kaut kas līdzīgs smagai smadzeņu skalošanai.

Vai tiešām tā ir tik smaga? Lielākā daļa ekspertu uzskata, ka latviešu folklorā ir daudz tuvāk stāvoša Austrumu misticismam nekā Rietumu zinātnei. Tas ir pamats tam, ka Rietumu baznīcas un zinātnes idejas ilgu laiku šeit nebija iespējams iedzīvināt. Daži pat domā, ka grieķu pareizticīgās baznīcas idejas latviešiem būtu vairāk pieņemamas, jo tās ir austrumnieciskākas. Bet neaizmirsīsim, ka pievēršanās šai baznīcai novestu pie latviešu asimilēšanās krievu tautā. Turpretī pretošanās Rietumu kristīgajai baznīcai aizsargāja latviešus pret asimilēšanos un palīdzēja saglabāt savu valodu, kultūru un tradīcijas, pat savu reliģiju. Tas bija spēcīgs pamats, lai veidotos

Kā jau rakstijām "UA" Nr.2, Folksvāgena fonds nodomājis finansēt mācību grāmatu tulkošanu un izdošanu Baltijā. Attēlā Folksvāgena fonda ģenerālsekretārs R. Mēlera kungs (otrais no kreisās) tiekas ar Latvijas augstskolu pārstāvjiem LU Senāta zālē 1. oktobrī. Pa labi no viņa E. Polaka kungs (Folksvāgena fonda pārstāvis) un RTU mācību prorektors J. Gerharda kungs un pa kreisi Ilga Brigzns kundze no LU Svešvalodu fakultātes.

ANDRA DZEŅA foto

KĀ STUDĒ ĪSTS STUDENTS?

Iepriekšējā "UA" numurā iesākām publicēt sarunu ar LU rektoru JURI ZAKI par 4. Baltijas jūras universitāšu rektoru konferenci, kas šogad notika Lietuvā.

Publicējam nedaudz saīsinātu profesora J. ZAKA referātu, kas guvis atzinību konferences dalībnieku vidū.

Šobrīd vēl pastāv uzskats, ka ārzemēs pavadīts gads var būt arī zaudēts gads. Manuprāt, cilvēcis-kajā ziņā tas nekādi nevar būt zaudējums — iepazīt citu zemi, cilvēkus.

Zviedru studenti atzina, ka grūtākais ir eksāmeni, studiju plānu sastādīšana.

—Vai tad līdzīgi nav arī mūsu studentiem?

—Šobrīd jānokārto atzīmju sa- kritības problēma. Svarīgākais jau ir, KĀ studē to vai citu priekšmetu. Augstskolu sadarbībā ir trīs līmeņi:

- 1) profesors <—> profesors,
- 2) universitāte <—> universitāte,
- 3) valsts <—> valsts.

Tādēļ, manuprāt, vispirms mācībspēkiem pašiem būtu objektīvi jānovērtē starpvalstu izglītības kritēriji un jāiesaka, kur, pie kā un ko studēt, jo dažkārt nākas secināt,

ka izvēle varēja būt veiksmīgāka.

Pēc Eiropas universitāšu rektoru konferences prezidenta profesora Zaidela domām, īsts students ir tikai tāds, kas 1/3 no studijām pavadījis citu zemju augstskolās. Eiropas kopienā šobrīd fiksēti ap 7 miljoni studentu, no vēlamiem 10% tikai 1% izmanto iespēju skatīt pasauli un salīdzināt mācību gaitu savā un citās valstīs.

—Vai jūs domājat, ka latviešu studentiem jāklūst par Atraitnes dēliem un jāmeklē laime pasaulē?

—Uzskatu, ka nevaram norobežoties, tad neesam vairs cilvēces sastāvdaļa. Jābūt uzņēmīgiem pret citu cilvēku domām. Latvieši var parādīt, kā nākotnē jāveido tilts starp Austrumiem un Rietumiem, kā jāveido tilts uz saprašanos.

ILZE BRINKMANE

atveišķa etniskā grupa — latvieši.

Citu tautu pieredze rāda, ka būt neatkarīgiem un pašiem noteikt savu at-

1544. gadā), Viļņas universitāte (dibināta 1579. gadā), Gustava akadēmija (dibināta 1632. gadā). Mēs lepojamies ar

ideju pārņemšanas Austrumu augsne rezultāts. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ mēs vairāk nekā Rietumu cilvēki esam

IZGLĪTĪBA LATVIJĀ

tistību nozīmē iegūt vadošas pozīcijas valdībām baznīcas kalpošanā, izglītībā, ekonomikā un citur. Taču tādēļ ir nepieciešams izglītēt latviski runājošos cilvēkus būt gataviem strādāt šajās sferās. Krievijas impērijas laikā latviešu skolotāji izglitojās Tartu, līdz tika izlēmts veidot Latvijas augstskolu. Šī ideja tika realizēta dažus gadus vēlāk, kad jau bija nodibināta neatkarīga nacionālā valsts. Pirmā nacionālā Latvijas Universitāte tika dibināta 1919. gadā. Šī bija pirmā augstskola, kurā latvieši varēja apgūt zinības savā dzimtajā valodā.

Soli pa solim Rietumu zinātniskie darbi tika pārtulkoti latviešu valodā. Latvieši pielāgoja dažādas izcelsmes (galvenokārt grieķu, latīņu un vāciešu) starptautiski pieņemto terminu lietošanai. Šī tradīcija tika pārtraukta pēc tam, kad Latvija kļuva par PSRS sastāvdaļu. Tad zinātniskā valoda no Rietumu terminoloģijas tika pārnesta krievu variantā, tā vairs nebija tieši pieejama, bet gan apgūstama caur krievu valodu. Tas ir iemesls, kādēļ šodien mēs tik viegli varam sazināties ar krieviski runājošiem cilvēkiem. Mūsu valodas (tai skaitā arī zinātniskā terminoloģija) ir pielāgotas viena otrai. Šodien atgriezīamies pie tiešā kontakta ar Rietumu zinātni — ejam atpakaļ pie angļu un vācu valodas. Viens no piemēriem ir angļu valodas kā zinātnes valodas statuss, atceroties, ka padomju laikā oficiālā valoda bija krievu. "Oficiālā valoda" nozīmēja to, ka iegūt zinātnisku grādu un aizstāvēt zinātnisku darbu nebija iespējams, nezinot krievu valodu. Visas zinātniskās tēzes bija jāraksta tikai krieviski. Tagad, pēc neatkarības deklarēšanas, lielāka daļa cilvēku vēlas lietot tikai latviešu valodu. Jā, valoda ir vissvarīgākais faktors, lai saglabātu mūsu identitāti. No otras puses — mēs baidāmies tikt pamācīti tā vietā, lai realizētu paši savus nodomus. Interesanti atzīmēt, ka latvieši ir allaž par to uztraukušies. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ latvieši vārdu "mācītājs" ir lietojuši tikai attiecībā uz Dieva Vārda sludinātājiem un priesteriem, bet nevis uz skolotājiem. Latvieši ir gatavi studēt, bet ne tikt mācīti. Tā ir dilemma starp izolāciju un sadarbību, ipatnību un universalitāti.

Taču latvieši ir apliccinājuši arī savu gatavību pieņemt universālos principus. Tādēļ es atkal atgriezīšos vēsturē. Mums ir kaimiņi ar senām akadēmiskām tradīcijām — Alberta akadēmija Karajāučos jeb Kēnigsbergā (dibināta

pirmo latvieti, kurš studēja Gustava akadēmijā — Johanesu Reiteru (Jāni Jātnieku). 1757. gadā Krāslava tika dibināts bīskapu seminārs (1843. gadā to pārcēla uz Minsku). No 1773. gada līdz 1775. gadam Jelgavā darbojās Pētera akadēmija. Tikai 1862. gadā augstākās izglītības mācību iestāde tika dibināta Rīgā (Rīgas Politehnikums), kurā vienīgā mācību valoda bija vācu. Vēlāk tā tika pārvietota uz Krieviju. 1919. gadā uz tās bāzes tika dibināta Latvijas Universitāte. Tajā bija iekļautas dabas zinātnes, humanitārās zinātnes, medicīna, inženierzinātnes, ekonomika un jurisprudēncē. Īpašo interešu lokā bija baltu studijas. Teoloģijas studijas bija saistītas ar 3 galvenajām kristīgajām konfesijām Latvijā — luterāņu, pareizticīgo un Romas katoļu baznīcu. Pēc Latvijas valsts neatkarības atgūšanas brīvvalsts laikā Universitātes tradīcijas arvien vairāk tiek atjaunotas, un mūsu Universitāte iesaistās pasaules universitāšu aprīvē. Tuvojāmies tam, lai ieviestu Eiropai atbilstošu eksaminācijas un zinātnisko grādu sistēmu. Gribam izmantot starptautiskos kontaktus, apliecināties un licences, veicināt studentu un profesoru apmaiņu.

Jau turpat trīs gadus turpinās augstākās izglītības reforma Latvijā. Mūsu valsts ir kļuvusi neatkarīga un vēlas tikt uzņemta kā pilntiesīga locekle pasaules kopībā. Vēlamies saprast citus un tikt saprasti. Jo īpaši mēs priecājamies par to, ka tik daudz draugu ir gatavi mums palīdzēt. Esam ieguvuši iespējas apgūt turpat vai visas pasaules pieredzi. Tas būtu pavisam vienkārši — pārveidojot augstāko izglītību Latvijā, vienkārši kopējot kādas citas valsts modeli. Bet tas nebūs īstais ceļš. Vēlamies, lai pārmaiņu laiks būtu daudz īsāks nekā mācībspēku paaudžu nomaiņa. Tas nozīmētu, ka kopēšana būtu tikai smaga smadzeņu skalošana. No otras puses — trūcīgo līdzekļu dēļ varam palikt vieni, un citi mūs nesaprasu. Tā rezultātā mūsu studentiem durvis uz citām pasaules augstskolām būtu slēgtas. Vienīgais ceļš, lai atrisinātu šo problēmu, ir "kopēt vietējo augsni". Tas dotu pareizo līdzsvaru starp kopēšanu un spēju pašiem būt atjautīgiem, kā isti rīkoties.

Kādas ir "vietējās augsnes" raksturīgās iezīmes? Daļu no tām es jau pastāstīju iepriekš teiktajā. Otra daļa ir postkomunistiskās sabiedrības specifiskās iezīmes. Padomju sabiedrība ir Rietumu

gatavi kaut ko uzņemt. Ilustrācijai atļaujiet man mazliet paraksturot mācībspēku stāvokli padomju režīmā.

■ **Mācībspēku kvalitāte:** tikai padomju zinātniskie grādi un nosaukumi bija pieņemami. Lojalitāte režīmam. Tieša atkarība no PS KP ieturētās politiskās līnijas.

■ **Mācībspēku kvantitāte:** pasniedzēju un studentu skaitam jābūt proporcionālam.

■ **Mācīšanas specifika:** studenti tika mācīti. Zinātne bija šķirta no augstākās izglītības, jo tā tika kontrolēta, īpaši humanitārās un sociālās zinātnes.

■ **Nomenklatūras darbinieku rekrutācija.**

Pēc savas vizītes Padomju Savienībā 1988. gadā M. M. Ansari no Indijas rakstīja: "Ir būtiska atšķirība starp augstāko izglītību socialistiskā un kapitālistiskā zemē. Kapitālistiskā zemē izglītības plānošana visvairāk atkarīga no sociāla pieprasījuma un tā, kā šī izglītība vēlāk sevi atražos. Socialistiskā zemē izglītības attīstības plānošana ir atkarīga no tā, kā uz to skatās vara."

Abi šie minētie varianti ir pamats Latvijai nākotnē būt robežas pozīcijā starp Rietumiem un Austrumiem, transformējot idejas uz Austrumiem un otrādi. Tas ir iemesls, kādēļ augstākā izglītība Latvijā ir jāreformē, lai apmierinātu šo prasību. Šodien izcili latvieši ir familiāri attiecībā pret padomju—austrumu tradīcijām. Taču reize tie mēģina kopēt rietumu stilu. Tādēļ nepieciešams būt ļoti atjautīgiem, lai veiksmīgi lietotu abas šīs pieejas. Varbūt tuvākajā nākotnē mēs dosim citam valstīm pieredzi, kā veidot tiltu starp Austrumiem un Rietumiem. Fritjofs Kapra savā "saprāta izcelšanās" grāmatā "Fizikas tao" ir teicis, ka moderna fizika Rietumos ir piemērs "...būtiskai harmonijai starp Austrumu gudrību un Rietumu zinātni". Diemžēl to var panākt, vairāk vai mazāk noraidot iracionālu un mistisku nozīmi. Busim atvertāki, lai sagatavotu studentus darboties ar jautājumu, "kā mēs varam salīdzināt eksaktās zinātnes, kuras izpaužas modernās matemātikas augsti sofistiskajā valodā, un garīgās disciplīnas, kuru pamatā ir meditācija, un pastāvēt uz to, ka iekšējā pasaule nevar tikt pausta verbāli." (F. Kapras citāts).

Es vēlu arī jums lielus panākumus "jūsu augsnē"!

LPA VĒSTIS

LIEPĀJAS PEDAGOGISKĀ AUGSTSKOLA

UZMANĪBU!

1993./94. studiju gadā augstskola tiek noteikts vienots starplekciju pusdienas pārtraukums no plkst. 13.05 līdz 14.00. Lekcijās starp akadēmiskajām stundām 5 minūšu starpbrīdis ar zvanu netiks izzvanīts. Docētāji un studenti paši varēs noteikt šī starpbrīža nepieciešamību.

Lekciju laiki:

1. 8.00 - 9.35
2. 9.45 - 11.20
3. 11.30 - 13.05
4. 14.00 - 15.35
5. 15.45 - 17.20
6. 17.30 - 19.05

PAŠPALĪDZĪBAS KASE

Jau daudzus gadus pie Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) darbojas pašpalīdzības kase. Tā aptver skolas, bernudārus un citas iestādes, kurām ir saistība ar izglītības sistēmu. No mūsu augstskolas pašpalīdzības kase darbojas 12 darbinieki. Lai rastos iespēja rīkoties ar lielākām naudas summām, tiek aicināti jauni dalībnieki.

Par dalībnieku var būt jebkurš arodbiedrības biedrs. Iestājoties jāraksta iesniegums kases valdei, iestāšanās maksa ir 1% no mēneša izpeļņas. Katru mēnesi jāmaksā biedra nauda, kas ir ne mazāka kā 0.5% no mēneša izpeļņas. Ja 50 mēnešus ir maksāta biedra nauda, tad, pēc vēlēšanās, to var turpmāk nemaksāt, bet aizdevumu ir iespējams saņemt.

Aizdevumu izsniedz tiem, kas ne mazāk kā mēnesi ir kases biedri. Aizdevuma summa šobrīd ir mainīga, aptuveni Ls.7. To jāsaņem atmaksāt pēc mēneša, pa daļām, līdz segta aizdevuma summa. Par nesavlaicīgu aizdevuma atmaksāšanu iekasē soda naudu 1% apmērā no katra mēneša atlikuma. Ja aizdevumu atmaksā neakurāti, tad valdei ir tiesības uz noteiktu laiku neizsniegt aizdevumu vai piemērot citus soda mērus.

Izstājoties no pašpalīdzības kases, raksta iesniegumu. Ja pariet cita darba un arī tur vēlas sastāvēt pašpalīdzības kase, tad iestāšanās nauda nav jāmaksā. Izstājoties no kases, izmaksā visu iekasēto naudu, paturot iestāšanās maksu un neatmaksāto aizdevuma summu.

INFORMĀCIJAS MENEDŽERIS -

Savus studentus gaida arī Viļņas universitāte. Ieskatam sniedzam informāciju, lai jūs varētu salīdzināt, izvērtēt un varbūt izmēģināt laimi svešā zemē. No kolēģu izdevuma "Universitas Vilniensis" tulkojis RIHARDS PLIVČS.

Filozofijas fakultāte

Visus, kurus interesē esības un izzīņas, sabiedrības un cilvēka, kā arī augstākas vērtības problēmas, aicinām mācīties vienā no visskaitākajām un tajā pat laikā vienā no visjaunākajām Universitātes fakultātēm. Vecākā, jo izveidota 1957. gadā, jaunākā tēdēļ, ka atjaunota 1989. g.

Fakultātē var apgūt 3 specialitātes: filozofiju, psiholoģiju un socioloģiju. Ir divas mācību pakāpes — bakalaura un maģistra. Ir iespēja tālāk turpināt mācības doktorantūrā.

Studiju ilgums: filozofija un socioloģija — 5 gadi, psiholoģija — 6 g.

Doc. B. Počūte

Vēstures fakultāte

Mācību laiks Vēstures fakultātē iedalīts divās daļās. Pirmā — vispārējā (bakalaura) pakāpe - 4 gadi. Šajā periodā tiek vērsta galvenā uzmanība uz obligātajām, fundamentālajām vērtībām (priekšmetiem). Sabiedrības un Lietuvas vēstures studijas. Paralēli tām ne mazums laika tiek veltīts arheoloģijai, socioloģiskai antropoloģijai un etnoloģijai, kā arī svešvalodām utt. Tās beidzot, studenti iegūst vēstures vai arheoloģijas bakalaura augstāko zinātņu diplomu.

Pēc bakalaura studijām absolventi var turpināt mācības (pilnveidoties) otrajā studiju pakāpē, 2-gadīgajā maģistratūrā, kurā galvenā uzmanība tiek pievērsta priekšmetiem, kurus students ir izvēlējis pats. Maģistratūras laikā students (maģistrants) savā izvēlētajā virzienā strādā praksi.

Šogad fakultātē sāks pasniegt jaunu specialitāti — arheoloģiju.

Doc. P. Šabaševičs

Komunikācijas fakultāte

Pirms pāris gadiem Viļņas universitātē izveidoja Komunikācijas fakultāti. Te sagatavo bibliotekārus, žurnālistus, informologus.

Bibliotekārs perspektīvā kļūs par

informoloģijas speciālistu, kurš labi zinās ne tikai bibliotēku, bet arī citas informācijas zinātnes. Viņš varēs vadīt (apkalpot, veidot) banku, būt par konsultantu un kļūt par vidusposmu starp zinātniekiem un speciālistiem, pateicoties kompūtertehnikai.

Informoloģija — jauna fakultātes specialitāte, kuras beidzējiem tiek piešķirta informācijas menedžera kvalifikācija. Tā nav informātika, kuru saprot kā: informācijas tehnikas ražotne, izmantošana un apkalpošana ar programmām. Nozare informātikā pētīs plašāk: speciālajos un masu komunikācijas līdzekļos, kultūrā, politikā, komercijā un rūpniecībā, tāpat pēta dažādos informācijas resursus un procesus.

Informācijas menedžeris — jauns virziens ne tikai Lietuvas, bet arī visas pasaules sistēmā. Šis nozares speciālisti savas zināšanas varēs pielietot jebkurā jomā, sākot no specializētās informātikas darbības (informatīvās apkalpošanas) līdz pat stratēģiskajam menedžmentam, kurš paredzēs ekonomisko, politisko un kultūras virzienu.

*Doc. R. Gudausks,
 Komunikācijas fak. dekāns*

Filoloģijas fakultāte

Filoloģijas fakultāte izvietojusies pašā Viļņas sirdī senajā Universitātes ēkā. Iespēja studēt lietuviešu, krievu, poļu, angļu, vācu, franču un klasisko filoloģiju. Jau četrus gadus lituanisti var izvēlēties skandināvistikas novirzienus un paralēli dzimtajai valodai studēt Skandināvijas valstu valodas.

Ir izveidotas divu pakāpju mācības. Pirmos 3.5 gadus tiek apgūtas vispārējās humanitārās zinības (priekšmeti), izvēlētas valodas un literatūras pamati. No otrā kursa sāk mācīt vēl vienu (skolā nemācītu) svešvalodu (izvēlēties tiešām ir no kā!)

Bakalaura grāds dod tiesības turpmākajām 1.5 gadu studijām, lai

JAUNS VIRZIENS NE TIKAI LIETUVAS, BET ARĪ VISAS PASAULES MĒROGĀ

iegūtu maģistra grādu. Var izvēlēties vienu no sešām: lingvistikas, literatūras zinātņu, skolotāju, tulkus, kultūras un izglītības organizatora un izdevniecības rediģētāja programmām.

G. Varpuviene,
Filoloģijas fakultātes prodekāne

Dabaszinātņu fakultāte

Bioloģija, ģeogrāfija un ģeoloģija, tās ir zinātnes, kuras ir tieši saistītas ar dabu, ar tās dziļu izpratni. Šo zinātņu uzmanības centrā ir apkārtējā vide.

Tos, kuri izvēlējušies mācīties Zemes mācības, gaida 4 katedras un 2 zinātniskās laboratorijas. Tās ir vispārīgās ģeogrāfijas un kartogrāfijas, klimatoloģijas, ģeoloģijas un mineraloģijas un inženierģeoloģijas katedras, kā arī kartogrāfijas un inženierfotogrametrijas laboratorijas. Beiguši, jūs strādāsiet vides aizsardzības, ģeodēzijas, ģeoloģijas dienestos.

Doc. D. Ķirvelis,
Dabaszinību fak. dekāns

Fizikas fakultāte

Fizikas fakultātē var studēt fiziku, radiofiziku un elektroniku. Tās ir galvenās fakultātes specialitātes.

Fizikas studēšana ir iedalīta divās daļās: pedagoģiskā un zinātniskā jeb rūpnieciskā.

Abu specialitāšu studenti pirmos 2 gadus iegūst fizikas pamatzinātību, bet 3. studiju gadā uzsāk specializāciju izvēlētajā nozarē.

Pēc 4 sekmīgiem mācību gadiem studentiem tiek piešķirts Fizikas bakalaura akadēmiskais grāds, kurš vienlaicīgi nozīmē arī augstākās izglītības iegūšanu.

Taču studentiem netiek liegta iespēja mācīties tālāk. Nākamais posms ilgst apmēram 1,5 gadus. Šajā laikā studenti vēl vairāk iedziļinās izvēlētajās nozarēs un beigās iegūst Fizikas maģistra akadēmisko grādu.

No 1994./95. mācību gada Fizikas fakultāte plāno pievienoties Eiropas studentu — fiziķu kustības programmai. Studenti, kuri sekmīgi būs beiguši pirmos 2 studiju gadus,

varēs vienu mācību gadu mācīties fiziku labākajās Eiropas augstskolās.

Doc. S. Vengris,
Fizikas fak. dekāns

Ķīmijas fakultāte

Bez iestājesāmeniem fakultātē tiek pieņemti visi skolēni, kuri šgada jauno ķīmiķu republikas olimpiādē ieguvuši 1.—3. vietu vai ieguvuši atzinības rakstu. Tāpat tiek pieņemti arī tie, kuri ieņēmuši 1.—3. vietu fizikas un matemātikas republikas olimpiādēs.

Pirmie 3 studiju gadi tiek atvēlēti vispārējai sagatavotībai. Vajadzēs mācīties 11 ķīmijas priekšmetus, liela vēriba tiks pievērsta matemātikai un fizikai.

Ceturtajā kursā (pēdējais vispārējās apmācības gads) tiks piedāvāta liela izvēles iespēja, un pusi no mācību laika aizņems izvēlētais disciplīnas.

Bioloģijas specialitātes studenti matemātikas un fizikas zinātnes mācās līdzīgi ķīmiķiem, bet ķīmijas disciplīnu (priekšmetu) apjoms ir nedaudz samazināts, kas ļauj ieviest bioloģijas priekšmetus (vispārīgo bioloģiju, anatomiju, fizioloģiju, mikrobioloģiju u.c.).

Doc. T. Jankausks,
Ķīmijas fak. dekāns

Ekonomikas fakultāte

Fakultātē ir divi mācību virzieni: ekonomikas un vadības zinātnes. Pirmie divi gadi abiem virzieniem apmācības ziņā ir vienādi, bet, sākot ar 3. kursu, sākas šaurāka specializācija. Ir divas galvenās specialitātes: ekonomisti un menedžeri.

Ekonomistu apmācība ir vairāk akadēmiska, viņi noklausās daudz teorijas. Otrie — būdami potenciālie daudznozaru vadītāji, tiek pamācīti

hinc itur ad astra
**universitas
vilnensis**

Vilniaus universiteto laikraštis

sadarboties ar dažādam samniecību struktūrām, institūcijām, firmām un cilvēkiem. Te paredzama praktiska stažēšanās gan lietuvišu, gan arī ārzemju firmās.

Atcerēsimies, ka 21. gs. ekonomistiem ir jāmāk lietot kompjūteru! Sevišķi svarīgi ir iemācīties svevalodas, viņiem labi jāorientējas tieslietās un psiholoģijā.

S. Martiņš,
Ekonomikas fak. dekāns

Medicīnas fakultāte

Mācību ilgums 6 gadi, pēc kuriem konkursa kārtībā var tālāk padziļināt zināšanas rezidentūrā, kurā mācību laiks ir no 2 līdz 5 gadiem.

VU studiju daļa

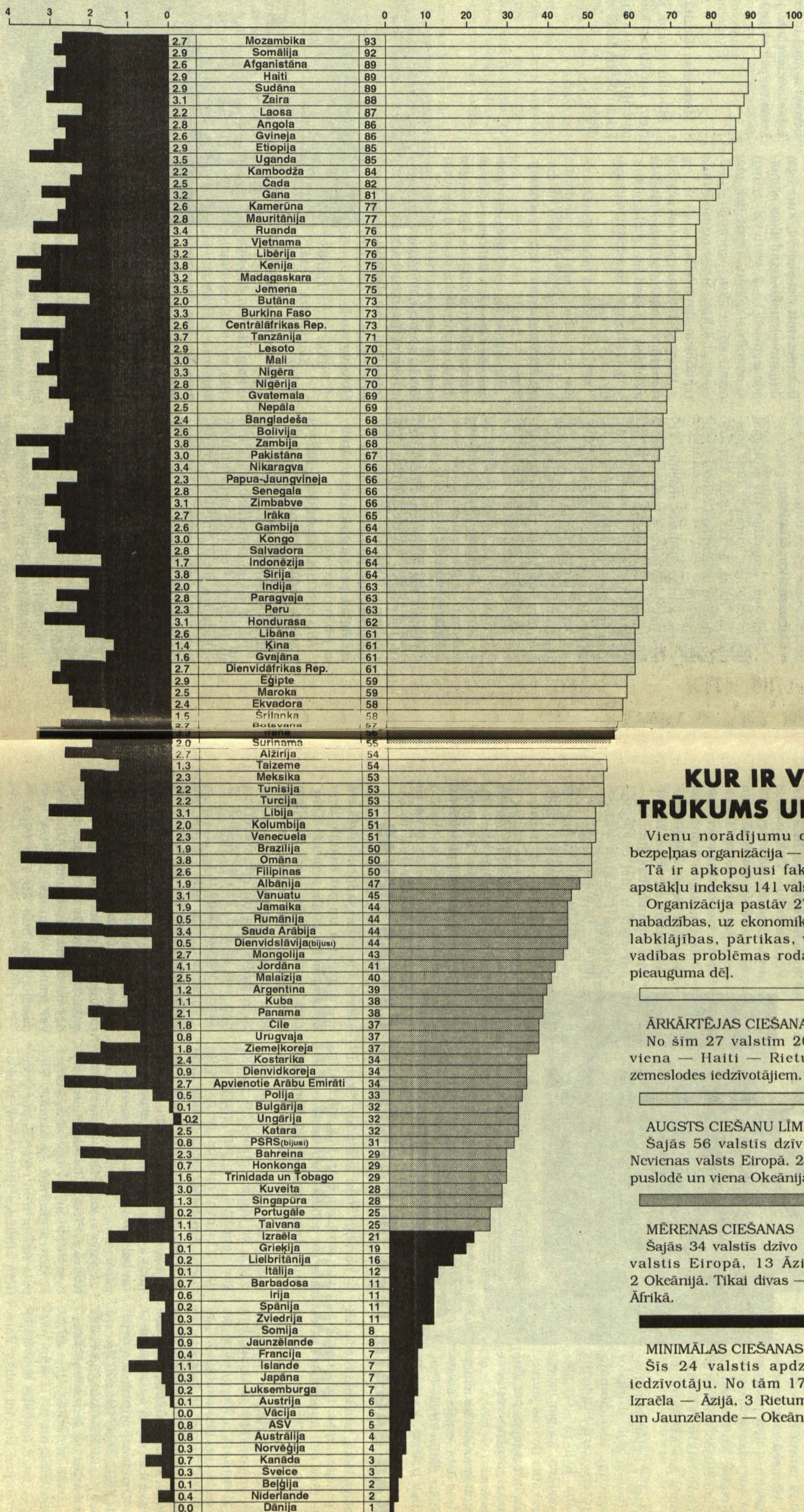
■ Viļņas universitātes pagalmā

iedzīvotāju
ikgadējais
pieaugums (%)

Valsts

Ciešanu indekss

KUR IR VISLIELĀKAIS TRŪKUMS UN NABADZĪBA?

Vienu norādījumu devusi Vašingtonas D.C. — bezpeļņas organizācija — iedzīvotāju krīzes komiteja.

Tā ir apkopojusi faktus un aprēķinājusi dzīves apstākļu indeksu 141 valstī.

Organizācija pastāv 27 gadus un pauž uzskatu, ka nabadzības, uz ekonomiku balstītās cilvēku ierobežotās labklājības, pārtikas, veselības, komunikāciju un vadības problēmas rodas iedzīvotāju skaita straujā pieauguma dēļ.

ĀRKĀRTĒJAS CIEŠANAS

No šīm 27 valstīm 20 atrodas Āfrikā, 6 Āzijā un viena — Haiti — Rietumu puslodē. Tie ir 8% no zemeslodes iedzīvotājiem.

AUGSTS CIEŠANU LĪMENIS

Šajās 56 valstīs dzīvo 65% pasaules iedzīvotāju. Neviens valsts Eiropā, 24 Āfrikā, 16 Āzijā, 15 Rietumu puslodē un viena Okeānijā.

MĒRENAS CIEŠANAS

Šajās 34 valstīs dzīvo 12% zemeslodes iedzīvotāju. 9 valstīs Eiropā, 13 Āzijā, 8 Rietumu puslodē un 2 Okeānijā. Tikai divas — Scišeļu salas un Maurīcija — Āfrikā.

MINIMĀLAS CIEŠANAS

Šīs 24 valstīs apdzīvo tikai 15% zemeslodes iedzīvotāju. No tām 17 ir Eiropā, 2 — Japāna un Izraēla — Āzijā, 3 Rietumu puslodē, un 2 — Austrālija un Jaunzēlande — Okeānijā. Neviens Āfrikā.

Atceros nesen lasītu kāda jauna speciālista atziņu, ka dators esot kā sieviete — reizēm neapbrīcināms, bet, pieejot ar mīlestību, var panākt daudz. Arī franči saka — meklējiet sievieti! Kā nu ne, ja arī pirmā programmētāja bija viņa — Ada Lavleisa.

Nezinu tikai, kādēļ šī viltīgā kaste nosaukta vīriešu dzimtes vārdā, lai arī valodnieki vēl strīdas — kompjūters vai dators. Šķiet, vairākums atbalsta pēdējo.

Bariņš jauniešu — pārsvarā Tehniskās universitātes studenti — jau pavasarī nolēma, ka vēlas apvienoties amata cunftē jeb brālībā, lai kopīgi minētu šo it kā viegli atminamo miklu, kas sāk ieviesties gandrīz katrā iestādē.

6. oktobrī Izglītības ministrijas Baltajā zālē, dzirkstot šampanietim, tika dibināta Kompjūternozarū Studentu Apvienība "KONSA". Tās statūtos rakstīts, ka par savējo tiks uzskatīts ikviens jauniešs, kas interesējas par datortehniku un ar to saistītām problēmām.

Saistoties ar dažādām firmām, būs dota iespēja atrast savu vietu darba tirgū. Protams, nav izslēgts, ka kļūs-

tot turīgiem (bet varbūt tiešām, jo "KONSA" sarokojusies ar Latvijas Jaunatnes padomi), sekmīgi varēs praktizēties ārzemēs.

Jāmaksā arī biedra nauda — 0.16 Ls mēnesī.

Noteikti būs kopīgas pasēdēšanas, kad, piemēram, visi uzmanīgi klausīsies referātu par... Par tēmu vienosies. Bet viens pasākums jau bija — zelta rudens izbaudīšana

Siguldā. Kalnos augšā lejā un atkal augšā veda Ilmārs — viņš arī valdes loceklis, bet klāt nebija prezidenta Jāņa Ķemera (abi no RTU) un viceprezidenta Kaspara Bērziņa no LU.

Lai arī kalnu galus aizsedza migla, daži pamanīja milzi Lutausi, citi nojauta tā klātbūtni...

Arnis vislabāk jutās zem sava melnā lietussarga, valdes loceklis Ēriks pacēla vienu svitraino Siguldā ābolu, jo vairāk ņemt bija kauns. Kristaps visu laiku fotografēja Intas un Vitas smaidus. Visklusākais puisis mafijas spēlē sevi dēvēja par Zaķi (istenībā viņu sauc par Andri), bet Raivis zināja, kas vislabāk der, kad beidzot uzkāpts kalnā visaugstākā. Vents devīgi iemeta naudiņu pie citām naudiņām Gūtmaņālas strautā — par visiem (arī pagaidām divdesmit mājās palicējiem) — uz atgriešanos.

Es arī tur biju un gandrīz nemaz nerunāju par kompjūteriem.

ILZE BRINKMANE

P.S. Siguldā vēl var nopirkt konfektes "Ķemeri", bet Jāni sazvanīt pa telefonu 468889.

KAD BAGĀTIE TĒVA DĒLI APŅĒMUŠI ČAKLAS SIEVAS

Nemīlīgā laikā, kad koki nometuši savas pēdējās lapas, raža novākta, bagātie tēva dēli apņēmuši čaklas sievas, es satiku Elīnu Kūlu - Braži no vēsturniekiem, kas jau vairākus gadus aktīvi darbojas vienīgajā Latvijas Universitātes folkloras deju kopā "Dandari". Tā pastāv no 1981. gada, un tās vadītājs ir Ernests Spičs, kuram ir interesanta profesija — etnohoreogrāfs. Elīna pastāstīja, ka 6. oktobrī Rīgas Latviešu biedrības namā — Māmuļā — notika "Dandaru" organizētas dejas ar mērķi izklaidēt, izklaidēties un piesaistīt jaunus cilvēkus kopā. Elīna uzsvēra, ka jau pirms šī pasākuma uz "Dandaru" studiju bija atnākuši pāris studenti, arī dančos piedalījās, — tā tad folkloras deju kopa ir ieinteresējusi, un viņi paliks. Patīkami, ka dejas Māmuļā bija saistītas ar pilnīgi neparedzētu notikumu

— norvēģu viesu ierašanos. Skandināvi savā zemē arī bija interesējušies par folkloru un satikās ar domubiedriem deju klubā Norvēģijā. Kad ciemiņi varēja izrādīt dejā savus krāšņos tērpus, dandarnieki nožēloja, ka bija ieradušies 20. gs. 90. gadu apgērbā. Ne vairs varēja salīdzināt brunču rakstus, ne rotu spožumu. Un tomēr acīgi dandarnieki ievēroja, ka norvēģu saktas ir līdzīgas kurzemnieku rotām. Secinājums — jau senos laikos skandināvi un baltieši uzturējuši kontaktus. Jā gan!

Tomēr neuztveriet tik virspusēji. Kā teica Elīna: "Dandari" nenedarbojas tikai ar sprīņošanu, bet arī ar dzīves gudrību apgūšanu". Viņi pēta folkloru, interesējas par pēdējiem zinātnes (piemēram, arheoloģijas) atklājumiem šajā sfērā, salīdzina latviešu un leisu deju soļus,

satiekas ar interesantiem cilvēkiem — dejojājiem un pat sakrālo deju dejojājiem no citām zemēm. "Dandari" savu darbību pauž pārējiem koncertos un sadancošanās tepat Rīgā un citur Latvijā, arī ārpus tās. Svin gadskārtu un citus svētkus gan paši ar sevi, gan ar viesiem — Jāņos, Mārtiņvakarā u. c.

Rudens ir veļu laiks. Mums pēc senču tradīcijas būtu jāgaida ciemā senču gari un jāmielo tie. "Dandari" to izdarīja, veļus saņēma no visas sirds, arī paši mīlojās. **Kā jūs domājat, kas notika pēc tam? Ja nevarat izdomāt, pamielojiet veļus kādu nakti lauku mājās un varēsiet atbildēt uz manu jautājumu. Atbildes var iesūtīt vai atnest uz "UA" redakciju Raiņa bulv. 19, 110. telpā.**

AJĀ ŠULTE

Izdzīvošanas laiks. Laiks, kad ir mainījusies visu vērtību reālā cena. Šodien vērtība ir tikai tas, kas nes vai nesīs dividendes tuvākajā laikā. Vērtība ir tas, ko var pataustīt, patu rēt rokā, kas dod gandarījumu miesai, nevis dvēselei. Runāt par kultūru un teātri kā vienu no tās izpausmēm — ir tik vecmodīgi, pat nepieklājīgi. Un kaut vārds visi esam "par" un raudam par kultūras degradāciju, darbos viss notiek tieši otrādi. Tapēc

VAI MUMS TO VAJAG?

labi apzinoties, ka peldu pret straumi, vēlos tomēr runāt tieši par šīm vecmodīgajām lietām. Runāt par teātri, par teātra izpratni, par māku caur teātri un ar teātra palīdzību apjaust sevi un pasauli. Apjaust, kas melns, kas balts, kas ceļ, kas gremdē.

Pirms vairākiem gadiem, toreiz vēl LVU Sabiedrisko profesiju fakultāte bija fakultatīvs kurss divu gadu garumā ar nosaukumu "Bērnu dramatisko kolektīvu vadīšanas metodika". Kas slepas aiz šī nosaukuma? Par to pastāstīšu arī jums. Mēs mācījāmies saprast, kas ir māksla, kam tajā vērtība un kam nē. Izzinājām teātra vēsturi, apgūvām aktieru meistarības un skatuves runas pamatus. Un, pats galvenais — izprast, kas tad ir režisors. Kas tā par divainu profesiju, kurā neko nerada pati, neko ne raksta, ne spēlē, ne zīmē. Un tomēr — profesija, kurā cilvēks, līdzīgi Dievam, rada savu pasauli — ar dienu un nakti, ar visu dzīvo radību, ar zemi un debesīm, ar eļļu un paradīzi. Kā to pa-

nakti, — iemācīties realizēt savas idejas — tas bija mūsu uzdevums šajos divos gados. Protams, mēs tikai aizsākām šo ceļu, un, ja cilvēkam bija interese un vēlšanās, viņš zināja, uz kuru pusi doties. Jo šī profesija liek sevi pilnveidot visu dzīvi. Tā nav tikai profesija, tā ir dzīves filozofija, tā ir dzīves veids. Rezultāts mūsu darbībai bija vairākas iestudētas izrādes: F. G. Lorkas "Bernardas Albas māja", B. Vasiļjeva "Un rītausmas šeit klusās" u.c. Runāt par šo izražu līmeni un vērtību neuzdrikskos — tas jau būtu subjektīvisma kalngals. Taču

svarīgākais par šo galarezultātu — izrādi, bija tas brīnumainais radīšanas process, ar ko mēs saskārāmies. Caur tēlu izprast sevi, caur laiku izprast pasauli, kurā tu dzīvo. Saprast savu spēku vai nespēku.

Tirgus ekonomika ir skārusi mūs visus. Sabiedrisko profesiju fakultātes vietā ir Kultūrizglītības ministrija. Tagad ir jāmaksā par visu — par valodu kursiem, biznesa skolu, arī par glezniecības studiju un mūzikas stundām.

Vai ir iespējams šodien atdzīvint šo fakultatīvo priekšmetu? Godīgi sakot, šaubos. Protams, arī šajā specialitātē mācības būtu par naudu. Un līdz ar to ir jāmaina pieeja šai specialitātei. Varbūt pat jāmaina nosaukums. Šobrīd uzsvārs būtu liekams uz stājas izkopšanu, runas kultūru, t.i. māku sevi pasniegt. Protams, neaizmirstot arī kultūras un mākslas vēsturi, ētiku un estētiku, — jo intelekts jau nekad nav bijis lieks. Šobrīd tā varetu būt, kā ārzemēs to sauktu — "imidža" (image) skola. Jā, arī ar teātra palīdzību. Tā, manuprāt, iespējams savienot to, kas bija, un to, ko prasa šodienas laiks — izdzīvošanas laiks.

Ja jums ir radusies interese par teikto, — un jūs esat gatavi arī maksāt par to — nāciet un piesakieties LU Kultūrizglītības nodaļā, vai arī zvaniet pa tālruni 220420.

Un, ja izdosies, tad — uz saredzēšanos!

*Pasniedzējs, režisors
VILNIS RULLIS*

A KAM TEV, STUDENT, FOLKLORA? A NEKAM!

Padomju izglītības sistēmā pavadītie skolas gadi noteikti nerosina labvēlīgu attieksmi pret folkloru, etnogrāfiju un savu valodu. Straujā "iekrišana" Eiropā, sak, ka tik nu nenokāvē! Tad kāpēc vēl Universitātē kaut kada folklorā?

Lai veiksmīgi varētu dibināt sakarus, slēgt līgumus, pirkt, pārdot un galu galā gūt peļņu sev un darboties savai valstij. Atbildīgajiem iestāžu, veikal, uzņēmumu utt. vadītājiem jābūt vismaz apmierinošām zināšanām tradicionālajā kultūrā. Nē, ne jau pastalas un pelēkie zirņi būs jāpārdod. Jābūt ļoti smalkai attieksmei un izjūtai pret kultūru vispār. Jābūt smalkas kultūras ļaudīm principā. Tas ir elementāri. Tapat kā jābūt tirai

sejai, kārtīgam apģērbam un precīzai grāmatvedībai. Mūsu tautas tradicionālā kultūra ir ļoti, pat izcili smalka lieta. Tas, ka mēs no tā smalkuma esam atradināti, tā nav mūsu vaina. Problēma ir pierast, ieauģt savā kultūrā. Protams, ja vien ir vēlšanās būt latvietim — latviešu uzņēmējam jeb biznesmenim, latviešu firmas vai uzņēmuma vadītājam, departamenta direktoram vai uzņēmuma vadītājam. Protams, ne jau katrs pirks, pārdos vai vadīs, bet katrs brīvs cilvēciņš var izvēlēties — kam ticēt, kam nē, ko darīt, ko nē, būt par latvieti vai nē.

Ar tiem, kas netic, nedara vai neIR — ar tiem runa ir īsa.

Ar tiem, kas tic, dara un IR, ar tiem ir par ko runāt.

Latvijas Universitātē Pedagoģijas, Filoloģijas un Vēstures fakultātes studentiem ir isāks vai garāks folkloras kurss. Turklāt tos, kas vēlas papildināt zināšanas folklorā, etnogrāfijā, baltu kultūrā, apgūt praktiskas iemaņas tautas dziedāšanā, muzicēšanā, dejošanā un pie tam to darīt labā kompānijā, un pie tam bez maksas. **AICINA LATVIJAS UNIVERSITĀTES FOLKLORAS STUDJIA.**

Meklē mūs rokā Etrniskās Kultūras centrā — Raiņa bulvārī 19, 1. stāvā, 103. telpā. Tālrunis 222976, un tu uzzināsi vēl vairāk.

ERNESTS

"ES TUR BIJU VIENĪGĀ NO VISĀM TRIM BALTĪJAS VALSTĪM."

Šovasar, no 6. līdz 14. augustam, nelielā Austrijas pilsētiņā Gamingā noritēja pasākums ar nosaukumu "Eiropas vasaras universitāte", kas pulcināja jauniešus no daudzām Eiropas valstīm. Viņu vidū bija arī latviete Agita Baltgalve.

— Vai tu biji vienīgā no Latvijas?

— Ne tikai no Latvijas, bet arī no visām trim Baltijas valstīm. Pavisam bija 100 cilvēku no 14 Eiropas valstīm, to skaitā no Dānijas, Polijas, Somijas, Slovēnijas, Slovākijas, Itālijas, Krievijas, Čehijas. Lai arī cilvēku bija daudz, jau pirmajās dienas iepazīnos ar visiem.

— Kādas bija galvenās lekciju tēmas?

— Principā visās lekcijās un diskusijās runājām par Eiropas kopīgajām problēmām, Eiropas nākotni. Tika spriests par ekonomiskām un politiskām problēmām, piemēram, par iespējām pagarināt cilvēka mūža ilgumu, par ekoloģiju, arī par izglītību, — par to, kāda nozīme izglītībai ir katram cilvēkam individuāli, kāda ģimenē un arī apkārtnē sabiedrībā. Vispār visi pasākumi tika orientēti nevis uz atsevišķu valstu, bet uz Eiropas iepazīšanu kopumā.

— Vai lektori arī bija no dažādām Eiropas valstīm?

— Jā, no Anglijas, Zviedrijas, protams, no Austrijas un arī citām valstīm.

— Kādā valodā notika lekcijas un pārējie pasākumi?

— Sakuma tikai vācu, vēlāk arī angļu, franču un itāļu valodā, jo daudzi vācu valodu neparvaldīja pietiekoši labi.

— Vai, lai nokļūtu Eiropas vasaras universitātē, vai arī pirms aizbraukšanas no tās, vajadzēja kārtot ieskaites vai eksāmenus?

— Nē. Arī nekādi oficiāli dokumenti par piedalīšanos netika izdoti. Eiropas vasaras universitātē es uzzināju ļoti daudz par Eiropas globālajām problēmām, nācās arī pašai padomāt par jaunajumiem, kuri tā vienkārši ikdienā nekad nebūtu ienākuši prātā. Man ļoti patika daba — Gaminga atrodas starp Vini un Lincu, bet visapkārt tai ir kalni. Jauki arī, ka nebija īpašas distances starp gados vecākiem un jaunākiem cilvēkiem, ka jau tas bieži šeit parasts. Tāpat nonācu pie atziņas, ka katrs cilvēks var ietekmēt apkārtnējo sabiedrību un arī pats veidot sabiedrības attieksmi pret sevi.

— Ko tu dari pašlaik?

— Es mācos LU Svešvalodu fakultātē ķīniešu valodu, esmu pirmajā kursā.

— Kāpēc tu izvēlējies studēt tieši ķīniešu valodu?

— Laikam jau tāpēc, ka par Eiropu,

arī par Ameriku jau ir kaut kas zināms, izveidojies savs priekšstats, bet viss, kas saistās ar Ķīnu, ir pilnīgi jauns. Nekādas priekšziņas ķīniešu valodā man nebija.

— Nu un kā - vai studēt šo eksotisko valodu ir interesanti?

— Jā, noteikti. Pagaidām gan vēl tikai isie lekciju kursi - angļu valoda, Ķīnas ģeogrāfija, ķīniešu hieroglifi un ķīniešu valodas fonētika. Nākotnē paredzēti vēl kursi par Ķīnas filozofiju un Ķīnas mūziku.

Ar Agitu Baltgalvi sarunājās
MAGDA RIEKSTIŅA

EIROPAS VASARAS UNIVERSITĀTES PROGRAMMA

FREITAG, 6.8.1993.

Nachmittag 14.30—18.00: Anreise,

Abend 20.00: Eröffnung, Kennenlernen, Buffett.

SAMSTAG, 7.8.1993.

Thema: Was ist Europa?

Referent/in: Dr. Peter Leuprecht, Dr. Veronika Holzer,

Vormittag 9.00—12.30: 9.00 — Themenzentrierte Gruppenfindung, 11.00 — Eröffnungsreferat (Dr. Holzer, Dr. Leuprecht),

Nachmittag 14.30—18.00: AG: Was ist Europa? Sprachwerkstatt,

Zeitungsgruppe,

Abend 20.00: Präsentation der Gruppenergebnisse (Plenum).

SONNTAG, 8.8.1993.

Thema: Politische Strukturen

Referent/in: Bob Weibel, Dr. Rainer Buchegger,

Vormittag 9.00—12.30: Institutionen in Europa und ihre Aufgaben, Planspiel: "Die Verschmutzung des Mittelmeeres",

Nachmittag 14.30—18.00: Planspiel, Sprachwerkstatt, Zeitungsgruppe,

Abend 20.00: Animationstheater von Stefan Cassani.

MONTAG, 9.8.1993.

Thema: Ökologische Marktwirtschaft

Referent/in: Mag. Harald Payer (IFF),

Vormittag 9.00—12.30: "Soziale Ökologie", Impulsreferat, AG,

Nachmittag 14.30—18.00: 14.00 —

15.30 Sprachwerkstatt ab 15.30 FREI,

Abend 20.00: Grillen mit

Musikanimation: "Alte und neue Lieder" mit Peter Altmann und Manfred Perko.

DIENSTAG, 10.8.1993.

Thema: Umwelt und Verkehr

Referent/in: Dr. Christian Braun (ARGE Umwelterziehung),

Vormittag 9.00—12.30: "Ökopolopoly",

EDV—unterstütztes, Simulationsspiel,

Nachmittag 14.30—18.00: EDV—

Simulation, Sprachwerkstatt,

Abend 20.00: Internationale Tänze.

MITTWOCH, 11.8.1993.

Thema: Umwelt und Reisen

Referent/in: Dr. Uitz (Umwelt—

Sektion),

Vormittag 9.00—12.30: Einführung,

Referat, AG: Rollenspiele zum Thema

Film: "Piefke—Saga" (F. Mitterer),

Nachmittag 14.30—18.00: 14.00 —

Ausflug mit der Schmalspurbahn nach

Lunz am See,

Abend 20.00: Einladung des Bürgermeisters von Gaming.

DONNERSTAG, 12.8.1993.

Thema: Bildung in Europa

Referent/in: Dr. Ruhs, R. Kühnel, IZ,

Vormittag 9.00—12.30:

AG: Einführung, Präsentation der

europäischen Bildungsprogramme,

Erfahrungsbericht, Infobörse,

Nachmittag 14.30—18.00:

AG: Reflexion und Perspektiven

individueller Bildungsprinzipien,

Sprachwerkstatt,

Abend 20.00: Kreativer Abend.

FREITAG, 13.8.1993.

Thema: Interkulturelle Beziehungen

Referent/in: Interkulturelles Zentrum,

Vormittag 9.00—12.30: AG: Was trennt

uns und was verbindet uns?

Nachmittag 14.30—18.00: Präsentation

und Diskussion der Arbeitsergebnisse

unter Anwesenheit von Frau Minister

Rauch—Kallat,

Abend 20.00: Abschlussfest mit Tanz.

SAMSTAG, 14.8.1993.

Vormittag 9.00—12.30: Abreise.

KONKURSS LASĪTĀJIEM: "Kādas ir lēdijas Margaretas Tečeres pirmās asociācijas par Latviju?"

Atcerieties — "UA" Nr. 1 jums tika jautāts, kādas ir Tečeres kundzes pirmās asociācijas par Latviju, kuras viņa izteica "UA" korespondentei.

Te dažas lasītāju atsūtītās atbildes:

♥ Latvija? — tā zeme, kur papardes zied?

♦ Arī jūras valsts, vai ne?

♣ Dzelzs lēdiju tur nav.

♥ Ou! Esmu daudz dzirdējusi par jūsu zemi. Vēlu veiksmi arī turpmāk.

♣ O, tas ir brīnišķīgi! Esmu daudz jauka dzirdējusi par jūsu zemi.

♦ O, Latvijā ir daudz brūno lāču.

♥ O, jā! Zinām, zinām tādu vietu! — Lai arī pagaidām par jums ir maz informācijas. Jānodibina ciešāki kontakti starp mūsu valstīm. (Bet klusībā pie sevis viņa nodomāja: Nez, kur īsti tā zeme atrodas? Lai kam Krievijā. Bet ir nu gan tie latvieši apņēmīga tauta — visur piedalās, visur ir!)

♣ Beidzot arī no Latvijas ir nokritis dzelzs priekšgars! (Bet domās: Tāda maza un nestabila valstiņa jau ir)

Parcizā atbilde:

—O, you are from country where 50 per sent russians.

(O, jūs esat no zemes, kur ir 50% krievu.)

Diemžēl neviens no lasītājiem atbildi nav uzminējis. Tādēļ redakcija nolēma par precizāko atzīt atbildi: "O, Latvijā ir daudz brūno lāču!"

Sveicam uzvarētāju!

Bet diapozitīvu vakars būs! Sekojiet reklāmai!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis
JĀNIS ZUTERS

"UA" 3. numurā ievietotās JĀŅA ZUTERA krustvārdu miklas atrisinājums

HORIZONTĀLI: 1. Novāks. 4. Kūdra. 9. Rigoletto. 10. Jaunekļi. 11. Senprūšu. 12. Skroderi. 13. Stadija. 15. Svainis. 16. Sieva. 19. Taurus. 23. Vigners. 24. Elbruss. 26. Aizmirst. 27. Stenlija. 29. Vanilins. 30. Artišoks. 31. Sētas. 32. Kafija.

VERTIKĀLI: 1. Nāras. 2. Vagonete. 3. Kolorādo. 4. Kantoris. 5. Dakteris. 6. Apinis. 7. Atašejs. 8. Maskava. 14. Aitas. 15. Svīre. 17. Līdzināt. 18. Knaibles. 19. Trusēns. 20. Slitere. 21. Francija. 22. Eskimosi. 25. Kalvis. 28. Ausma.

HORIZONTĀLI: 1. Fiziski vingrinājumi un rotaļas. 4. Pārvietoja. 8. Gadsimtu mijā pazistama fabrika Rīgā. 11. Klimata īpatnības apakšējā gaisa slānī. 12. Vācu fašistu organizācija. 14. Bārt. 16. Papagailis. 19. Vissenākie indiešu literatūras pieminekļi. 21. Indiešu rakstnieks (1861—1941). 24. Ārda, rauj gabalos. 26. Celtnes. 28. Zināmas gaumes dominēšana noteiktā laikā. 29. Ūdensņemšanas vietas. 30. Autonoma republika Krievijā. 31. Virieša vārds. 32. Drēbes gabali. 33. Līnija, kas apzīmē kāda objekta atrašanās vietu. 34. Igaņu valodnieks. 36. Zivs. 37. Aktieru kolektīvs. 38. Tāds, kas saistīts ar visdziļākajām jūtām. 39. Magnijs. 41. Gāzes pedālis. 44. Sievietes vārds. 45. Rēta, kas ir katram cilvēkam. 46. Naudas gabals.

VERTIKĀLI: 2. Apleznota, ierāmēta sienas daļa. 3. Bišu tēviņi. 5. Gleznotājs, Renesanses mākslas aizsācējs Nīderlandē (1390—1441). 6. Mēbele.

7. Amerikas daļa. 8. Skubināt, bakstīt. 9. Ziede. 10. Augi, ko audzē blakus pamatkultūrai isāku laiku. 13. Sarikojumu deļa. 14. Stingri savietot zobus. 15. Sievietes vārds. 16. Brīvības atņemšana. 17. Zivis. 18. Zivs. 20. Piedzīvojums. 22. Pilsēta Gruzijā. 23. Latviešu rokgrupa. 25. Koks. 27. Viena no diatoniskās gammās pakāpēm. 29. Radio raidstacija Latvijā. 34. Koki. 35. Sievietes vārds. 39. Štats ASV. 40. Izjūt vēlēšanos. 42. Četrvietīga kariete ar atsedzamu augšdaļu. 43. Uzart.

ORIENTIERISTĪEM ŠĶĒRŠĻU NAV

Kā jau katru gadu, arī šogad septembra vidū notika Baltijas augstskolu sacensības orientēšanās sportā. Šoreiz tās notika tepat pie Rīgas. Laiks pirmajā dienā nebija labvēlīgs. Aukstums nesaudzēja nevienu, it sevišķi tos, kuri mežā pavadīja ilgāku laiku, jo distancē nebija vieglas. Mazās priedītes un kāpas daudziem traucēja skriet pa izvēlēto ceļu. Pat pieredzējušajiem orientieristiem negāja labāk. Atliek secināt, ka šajā distancē galva bija svarīgāka par kājām, bet rezultāti tomēr noteica, kurš šogad ir uzvarētājs. S (sieviešu) grupā tā bija orientieriste no Igaunijas, kura 6 km garo distanci veica 51.27. 2. vietā palika lietuviete, un tikai 3. vietā — latviete Māra Damaļte no LLU, kura uzvarētājam zaudēja 7 minūtes.

V (vīriešu) grupā stiprāki bija latvieši: 1. vietā Ģirts Vēģeris no LLU, atstājot aiz sevis Antu Grendi (LSPA) un Jāni Ozoliņu (LSPA).

Bet ar to pirmā diena vēl nebeidzas. Vakara notika orientieristu basketbols. Kaut arī bija jūtams nogurums pēc distancē, tas ciņās sparū nemazināja. Var teikt, ka uzvarēja izturīgākie, jo bija jāspēlē vairākas spēles, un tie bija orientieristi no RTU.

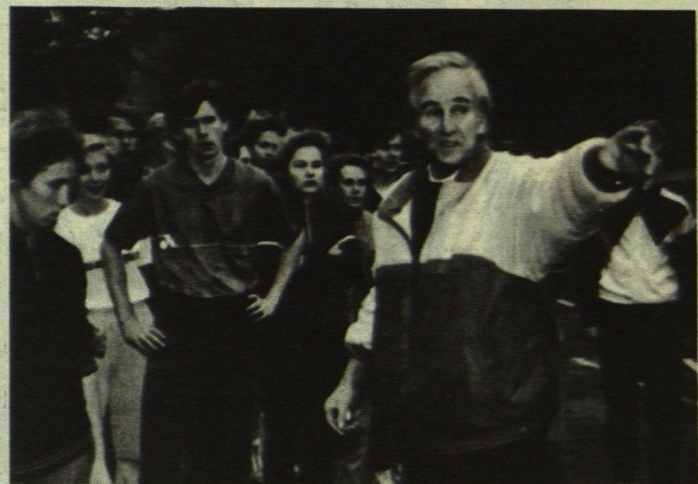
Otrajā dienā bija stafetes. S grupā jau pirmajā etapā vadībā izvirzījās igauņietes un šo vadību saglabāja līdz pat finišam, kļūstot par Baltijas augstskolu čempionēm. Interesanti gāja LU orientieristiem. Šoreiz izrādījās, ka otrā komanda ir stiprāka par LU pirmo komandu. V grupā finišu pirmā sasniegta LSPA komanda. LU orientieristiem šoreiz nepaveicās, bet tas nekas, stafetes būs vēl, un ciņa sāksies no gala.

ZANDA ABZALONE.

Pedagoģijas fakultātes 2. kursa studente

7. oktobrī, piemīļīgai saulītei spīdot, salasījās aktīvākie studenti no visām fakultātem uz LU SPORTA DIENU LU stadionā.

Sportot gribētāju bija tik daudz, ka izmīsušu studentu pulciņi klīda pa laukumiem un nevarēja atrast savu vietu. Tie, kam tas tomēr izdevās, piedalījās visāda veida sacensībās.

Galvenais tiesnesis skaidro sacensību noteikumus

TEŅA NIGUĻA
teksts un foto

Jaunas studentes iesildās diskomūzikas ritmos

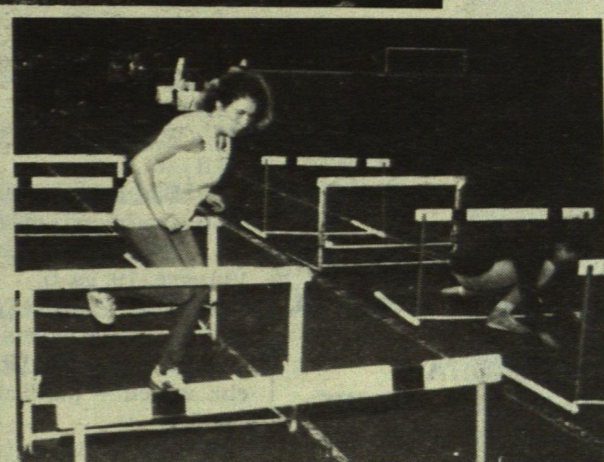
Bioloģijas fakultātes studenti uz starta - viņi visprogresīvākā komanda

LU STADIONĀ

Vissmagāk bija jāno pūlas tāllēkšana no vietas

Vestures un filozofijas fakultātes komanda stafetes skrējienā ar bumbu

Viena no labākajām biologu sportistēm Ģita izmanto šķēršlotu joslu savas veiklības pierādīšanai

Jaunie pedagogi kopā ar pasniedzējiem veidoja vienotu tiesnešu komandu

ORIENTĒŠANĀS DIENA

Septembra beigās LU sporta klubs organizēja orientēšanās dienu Šmerli. Laiks bija saulains un jauks, studenti - tādi paši.

Visvairāk dalībnieku bija no Pedagoģijas un Ģeogrāfijas fakultātes.

Mežā tika izvietoti 16 kontrolpunkti (turpmāk - KP), no kuriem studentiem pēc brīvas izveles un pēc iespējas ātrāk bija jāpemeklē 12, bet studentēm - 8 KP.

Spraigā cīņā starp studentiem uzvarēja Ģeogrāfijas fakultātes studente Ieva Veģepe, studentiem - Ekonomikas fakultātes students un Latvijas šī gada čempions Ilmārs Dāvidsons. Jāpiebilst, ka labāko laiku uzrādīja Pedagoģijas fakultātes students Ģirts Liniņš, tomēr viņš bija apmeklējis par 1KP mazāk, un viņa rezultāts netika ieskaitīts.

Sacensības bija ļoti organizētas. Noteikti pateicoties arī Veselības un sporta izglītības specialitātes studentu atbalstam. Galvenā sekretāre Ieva Johansone saskaitīja 106 studentus un 40 studentus, kuri piedalījās šajās sacensībās.

Viss notika! Bija starts, ciņa, finišs un arī balvas, bija prieks pašiem sacensību dalībniekiem.

ARTŪRS GRINBERGS,
Ģeogrāfijas fakultātes II kurss

ua LEKCIJU STARPBRĪŽIEM

TESTS ♦ TESTS ♦ TESTS

Ja uz kādas grupas jautājumiem pārsvārā ir atbildes "jā", jāliek šīs grupas burts (A, B, C, D, E, F). Ja pārsvārā atbildes "nē", jāliek burts "O". Līdz ar to izveidojas 2 burtu kopas.

- A**
- 1) Vai jums ir humora izjūta?
  - 2) Vai jūs esat atklāts pret draugiem?
  - 3) Vai varat pavadīt ilgu laiku klusējot?
  - 4) Vai savas lietas aizdodat labprāt?
  - 5) Vai jums ir daudz draugu?

- B**
- 1) Vai protat viesiem pakavēt laiku?
  - 2) Vai jums ir raksturīga precizitāte?
  - 3) Vai krājat naudu?

- 4) Vai jums patīk izturēts modes stils?
- 5) Vai uzskatāt, ka katra cilvēka iekšējās kārtības noteikumi ir nepieciešami?

- C**
- 1) Vai esat iedomīgs?
  - 2) Vai bieži mēdzat runāt preti?
  - 3) Vai jums patīk pirms eksāmena paliecināties, ka visu zināt?
  - 4) Vai atklāti izrādāt savu nepatiku pret kādu?
  - 5) Vai cenšaties kļūt par apkārtējās sabiedrības "dvēseli"?

- D**
- 1) Vai esat cilvēks, ko daudzi vēlas atdarināt?

"Jā" vai

- 2) Vai jums patīk citiem aizrādīt?
- 3) Vai jums ir vēlēšanās pārsteigt ar oriģinalitāti?
- 4) Vai jums patīk pasmieties par citiem?
- 5) Vai stridā mēdzat lietot rupjus vārdus?

- E**
- 1) Vai televīzijas diktora profesija jums patīk labāk par bibliogrāfa profesiju?
  - 2) Vai maz pazīstamu cilvēku sabiedrībā jūs jūtaties nepiespiesti?
  - 3) Vai vakarus labāk pavadāt ārpus mājas nekā mājās?
  - 4) Vai spējat glabāt noslēpumus?
  - 5) Vai jums patīk svinīgs noskaņojums?

"Nē"?

- F**
- 1) Vai mēdzat stingri ieverot interpunkcijas likumus?
  - 2) Vai svētdienas izpriecām gatavojaties iepriekš?
  - 3) Vai vienmēr zināt, cik esat izdevis par pirkumu?
  - 4) Vai jums patīk savest kārtībā savu māju?
  - 5) Vai jums raksturīga aizdomība? Ko par jums domā citi?

AOO. Esat jautrs, jums patīk papļāpāt. Bieži izdarāt mazāk nekā apsolāt. Draugiem bieži izdodas ievilināt kādā pasākumā, tāpēc viņiem liekas, ka esat

viegli ietekmējams. Vispār jūs uzskata par vieglprātīgu cilvēku.

AOC. Daudziem jūs liekaties pat nepieklājīgs, nekārtīgs, bezrūpīgs, nenoteikts cilvēks. Tiecoties pēc oriģinalitātes, jūs runājat preti citiem, bet dažreiz arī pats sev. Bet svarīgas lietas protat nokārtot.

ABO. Jūs ļoti patīkat cilvēkiem, esat sabiedrīks, nopietns, cienāt citu domas, draugus neatstājat nelaimē. Bet jūs draudzību iemantot ir grūti.

ABC. Apkārtējie jūt jūsu attieksmi korīgēt citu rīcību. Izsakāt savas domas, nedomājot par iespaidu, kādu tās atstās. Daudzi no jums valrās, baididami, ka jūs viņus apvainosiet.

OOO. Esat noslēgts cilvēks. Nevienš

nezina, ko domājat, jūs grūti saprast.

OOC. Par jums bieži saka: "Neciešams raksturs". Jūs uztraucat sarunu biedrus, nekad nepieķāpāties, neļaujiet citiem izteikties.

OBO. Daži cilvēki uzskata jūs par iedomīgu, citiem jūs ļoti patīkat un viņi grib ar jums draudzēties. Neesat nedz plāpīgs, nedz lielīgs. Vienmēr esat par sevi pārliecināts, līdzsvarots.

OBC. Daudzi jūs uzskata par cilvēku, kuram vienmēr šķiet, ka viņu apvaino. Sikumu dēļ esat gatavs sākt strīdu. Jūs atstājat drūma un aizdomu pilna cilvēka iespaidu.

Bet kas jūs esat patiesībā, uzzināsīt nākamajā numurā.

T-KREKLI

**AR LU EMBLĒMU TIKAI
PAR 3,- Ls UN TIKAI
LU STUDENTU INICIATĪVAS
FONDĀ, RAIŅA BULV. 19,
124. TELPĀ (NO 13" LĪDZ 17")**

Ja vēlaties iegūt vieglā auto vadītāja tiesības (B kategorija), apmeklējiet LU

**AUTOVADĪTĀJU
SAGATAVOŠANAS KURSUS**

Kr. Valdemāra ielā 69, 6. stāvā.
Tel. 274889, no plkst. 8.30 līdz 14.00.

Nenokavējiet!

SVEIKS, STUDENTI!

Tevi gaida **DANDARI**

Latvijas Universitātes Deju folkloras kopas Dandari mēģinājumi — LU ēkā Zelļu ielā 8, pirmdienās un ceturtdienās no 19. 00 — 21. 00.

Dandaru mēģinājumus vada Ernests Spičs.

Folkloras studijas darba laiks no 18. 00 — 21. 00, trešdienās un turpat.

Studijas nodarbības vada Zigmārs Kristsons, Kristīne Čabele un Ernests Spičs.

Teorētiskās nodarbības studijai sagatavojusi filozofe Māra Mellēna un etnomuzikologs Valdis Muktupāvels.

"Universitātes Avīze"

Redaktore Ilze BRINKMANE

Tekstu rediģē: Ginta LUKŠEVICA, Linda VAITS

Tekstu ievada: Ilze un Vija STIKĀNES

Ar datoru "Macintosh SE" tekstu saliek: Ilmārs LAUBERTS

Komercjautājumus kārtro Aldis ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 222944

"UA" iespiesta firmā "Druka" Jelgavā, Raiņa ielā 36

Reģistrācijas apliecības Nr. 535

Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

**SVEICAM
VĀRDA DIENĀI**

2. Ilma — somu v. ilma — gais. lib. v. ilma — prieks, gaisma, pirmoreiz fiksēts Vidzemē, Ļaudona. 1908. g.

3. Elza —> Elizabete (ebr. v. ēlišcheba — dievs ir mans zvērests). pirmoreiz fiksēts Rīgā, 1506. g.

4. Modra — latv. v. modrs, pirmoreiz fiksēts Vidzemē, 19. gs. beigās.

Francis —> Francisks (lat. v. franciskus — franku cilts piederīgais; ģermāņu v. frank — brīvs, anglosakšu v. franka — metamais šķēps), pirmoreiz fiksēts Rīgā, 1522. g.

5. Amālija — senģermāņu v. amal — darbīgums, ciņa, pirmoreiz fiksēts Vidzemē, Biriņos, 1795. g.

6. Monika — grieķu v. monos — vienušs; lat. v. moneo — dodu padomu, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. I cet.

Zilgma — latv. v. zilgme, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. II cet.

Daumants — liet. v. daug — daudz + manhes — atjautīgs, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. I cet.

Druvvaldis — latv. v. druva + valdit, pirmoreiz fiksēts Vidzemē, 19. gs. b.

8. Aina — latv. v. aina — skats; somu v. ain(a) — vieniģais, pirmoreiz fiksēts Vidzemē, Rūjienā, 1915. g.

Anete —> Anna (ebreju v. chanah — žēlastība, žēlsirdība; ebr. v. hen — pievilcība), pirmoreiz fiksēts Zemgalē, Mēmelē, 1835. g.

9. Elga —> Helga (sens skandin. v. svēts; sens ģermāņu v. — vesels, laimīgs), pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. I cet.

Helga — pirmoreiz fiksēts Rīgā, 19. gs. IV cet.

Elgars — vācu personvārds Adalger; sens augšvācu v. adal — dižciltīgs + ģer — zobens, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. III cet.

10. Arvids — sens augšvācu v. arn — ērglis + sens zviedru v. vidher — mežs (.,+ koks, kareivis, vētra, ir arī citi skaidrojumi), pirmoreiz fiksēts Zemgalē, Lielaucē, 1891. g.

Arvis —> Arvids, pirmoreiz fiksēts Aluksnē, 1943. g.

Druvis — latv. v. druva, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. II cet.

11. Monta — lat. v. mōns (ģen. montis) — kalns, klints, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 20. gs. I cet.

Tince —> Kristīne —> Kristiāna —> Kristiāns — lat. v. christiānus — kristietis, pirmoreiz fiksēts Zemgalē, 20. gs. I cet.

Silva — lat. v. silva — mežs, pirmoreiz fiksēts Kurzemē, 19. gs. IV cet.

12. Valfrīds — sens augšvācu v. wal — kaujas lauks + fridu — miers, aizsardzība, pirmoreiz fiksēts Rīgā, 1887. g.

Kira —> Kirus (grieķu v. kyrios — kungs, valdnieks), pirmoreiz fiksēts Rīgā, 19. gs. IV cet.

13. Irma —> Irmīns (sens augšvācu v. irmin — sargāt, ģermāņu v. Irmin — debess diēvība), pirmoreiz fiksēts Lielaucē, 1888. g.

14. Vilhelmine —> Vilhelms (sens augšvācu v. willo —

Kanādas Dabaszinātņu un tehnikas pētniecības padome (NSERC) un NATO piedāvā stipendijas pēcdoktora grāda studijām 1994./95. gadā (stipendijas apmērs \$29000 gadā).

Pretendentiem pieteikties līdz 15. novembrim.

Sīkākas ziņas Kanādas vēstniecībā Elizabetes ielā 45/47.